

**UCHWAŁA Nr LX/355/23
RADY GMINY STRZELCE**

z dnia 30 marca 2023 r.

w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania Wójta Gminy Strzelce z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok oraz wykaz potrzeb związanych z realizacją zadań w roku 2023 na terenie Gminy Strzelce

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.) Rada Gminy Strzelce uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje roczne sprawozdanie Wójta Gminy Strzelce z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok oraz wykaz potrzeb związanych z realizacją zadań w roku 2023 na terenie Gminy Strzelce, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY
Teresa Sobczyk

ROCZNE SPRAWOZDANIE WÓJTA GMINY STRZELCE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ZA ROK 2022 ORAZ WYKAZ POTRZEB ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ W GMINIE STRZELCE

I. PODSTAWA PRAWNA.

Od 2012 uregulowania prawne dotyczące wspierania rodziny i pieczy zastępczej zawarte są w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U.2022 r. poz. 447 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.

Ustawa ta określa w jednym akcie prawnym zarówno zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, jak i zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej, traktując je jako dopełniające się i wzajemnie powiązane.

Szeroko rozumianą profilaktykę, a więc pomoc rodzinie w opiece i wychowaniu dziecka oraz pracę z rodziną biologiczną zdefiniowano jako zadanie gminy, a rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą jako zadanie powiatu.

Uchwałą Rady Gminy Strzelce z dnia 29 sierpnia 2012 roku wyznaczono Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach jako podmiot właściwy dla realizacji zadania z zakresu administracji publicznej dotyczącego wspierania rodzin, o których mowa w ustawie.

Art. 179 ust. 1 ustawy określa, iż w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Rada Gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, uchwała gminny program wspierania rodziny.

II. ZADANIA GMINY WYNIKAJĄCE Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych Wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny to zespół planowanych działań, mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania swoich funkcji i jest prowadzone w formie:

- 1) pracy z rodziną;
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania:

- 1) instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny;
- 2) placówek wsparcia dziennego;
- 3) rodzin wspierających.

Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- 1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- 2) terapii i mediacji;
- 3) pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
- 4) pracy socjalnej.

W przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Po przeprowadzeniu wywiadu, o którym mowa w ust. 1, pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeżeli z analizy, wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej z wnioskiem o jego przydzielenie.

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania. Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. Dla każdej rodziny został opracowany plan pracy z rodziną we współpracy z członkami rodzin oraz w konsultacji z właściwym pracownikiem socjalnym, który może ulec modyfikacji w zależności od potrzeb;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych. Rozmowy z rodzinami na temat właściwego gospodarowania budżetem domowym, rozmowy na temat utrzymywania czystości, przestrzegania higieny osobistej, wyrabiania nawyku dbania o porządek w domu, zdrowego odżywiania;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny ośrodkowi pomocy społecznej;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;

19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Celem pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Potrzeba podejmowania przez niego działań pomocowych może ustać wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w przypadku 1 rodziny asystent zakończył współpracę z uwagi na osiągnięcie zamierzonego celu i zażegnania kryzysu w rodzinie.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego.

Plan pracy z rodziną obejmuje zakres realizowanych działań mających na celu przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, a także zawiera terminy ich realizacji i przewidywane efekty. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 przy pełnym wymiarze czasu pracy asystenta rodziny.

Zadania Gminy:

Do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny – Rada Gminy Strzelce;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci. Na terenie gminy Strzelce nie ma placówek wsparcia dziennego dla dzieci, w rozumieniu zapisów ustawy. Placówki wsparcia dziennego mogą być zgodnie z ustawą prowadzone w formie;

- opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych;
- specjalistycznej;
- pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.

4) finansowanie:

a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,

b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy przez rodzinę wspierającą. W 2022 roku w gminie Strzelce nie funkcjonowała instytucja „rodziny wspierającej” – zgodnie z zapisami zawartymi w art. 29-31 ustawy, w celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej, z którą gmina zawiera umowę o zwrot kosztów związanych z udzielaniem pomocy.

- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny. Gmina realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez wojewodę.

Finansowanie:

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

II. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ GMINĘ STRZELCE W ROKU 2022.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach w 2022 roku zawarł umowę na świadczenie usług jednego asystenta rodziny, który objął wsparciem łącznie 5 rodzin, liczących 17 osoby, w tym 8 dzieci - przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Środki finansowe na ten cel zostały częściowo pozyskane z dotacji w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2022 „Asystent Rodziny”, w wysokości 900,00 + 20 640,00 zł środki własne gminy (umowa zlecenie na 12 miesięcy).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach w roku 2022 realizował następujące zadania:

1. objęcie wsparciem 5 rodzin przez asystenta rodzinnego;
2. współfinansowanie pobytu 10 dzieci w rodzinach zastępczych;
3. prowadzenie konsultacji, poradnictwa rodzinnego ;
4. sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
5. systematyczne monitorowanie sytuacji rodzin.

W 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach sporządził i przekazał dwa sprawozdania resortowo-rzeczowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej: za okres 01.01- 30.06.2022 r. oraz w grudniu za okres 01.07.-31.12.2022 r. które zostały przekazane do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej. Oprócz tego do dnia 31 stycznia 2023 roku przekazano szczegółowe sprawozdanie z realizacji zadania – wykorzystanie przyznaných środków finansowych w ramach „program asystent rodziny na 2022 rok”.

Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach we współpracy z asystentem rodziny na bieżąco monitorują sytuację dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W tym zakresie współpracują także z pedagogiem szkolnym, pracownikami służby zdrowia,

policją, kuratorami społecznymi i zawodowymi oraz przedstawicielami innych instytucji, którzy mają kontakt z rodziną.

III. WYDATKI W ROKU 2022.

Koszty realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. finansowanie pracy asystenta rodziny: 21 540,00 zł, środki w części pozyskano z Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2022 współfinansowanego z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, kwota 900,00 zł, pozostała kwota 20 640,00 zł to środki własne gminy.
2. współfinansowanie pobytu 10 dzieci w rodzinach zastępczych: 36 354,93 zł.

Pozostałe zadania w zakresie prowadzenia pracy socjalnej, mediacji rodzinnych, monitorowania sytuacji rodzin przeżywających różnego rodzaju problemy, są realizowane przez pracowników socjalnych, w ramach obowiązków służbowych.

IV. POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ WSPIERANIA RODZINY.

W związku z rozpoznaniem potrzeb środowiska lokalnego przedstawia się poniżej niezbędne potrzeby związane z realizacją zadań wspierania rodziny:

1. sfinansowanie zatrudnienia asystenta rodzinnego;
2. dalsze współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych oraz innych zadań należących do zakresu Gminy wynikających ze znowelizowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
3. dalsze finansowanie poradnictwa w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym w Strzelcach – terapeuta uzależnień;
4. sfinansowanie szkoleń dla pracowników socjalnych, asystenta rodziny, członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Strzelcach.

W celu osiągnięcia zamierzonych celów, konieczne jest dalsze współdziałanie osób i jednostek organizacyjnych na terenie Gminy działających na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach będzie realizował szeroko rozumianą pracę socjalną z rodzinami. Z obserwacji i doświadczenia w pracy z rodzinami widać, że jest coraz więcej problemów opiekuńczo wychowawczych z dziećmi i młodzieżą. Systematycznie wzrasta liczba rodzin niepełnych, co w następnych latach będzie

powodować jeszcze większą konieczność zintegrowanej współpracy i działania wszystkich instytucji pracujących z rodzinami, dziećmi i młodzieżą.

Praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, nie jest jednorazowym zadaniem, jest to proces bardzo skomplikowany, trwający w czasie i wymagający współpracy wielu osób i instytucji, a także znacznych nakładów finansowych.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy też opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości, zrozumieniu i wzajemnym szacunku.

PRZEWODNICZĄCA
RADA

Teresa Sobczyk

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Wójt, w terminie do 31 marca każdego roku, składa radzie Gminy sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Mając na względzie realizację obowiązków ustawowych podjęcie stosownej Uchwały jest zasadne.

PRZEWODNICZĄCA
RADI
Teresa Sobczyk